

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2022

Karolína Slanařová

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY A KULTURY

PORTRÉTY OSOBNOSTÍ - CYKLUS FOTOGRAFIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Karolína Slanařová

Specializace v pedagogice, Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PhDr. Jan Mašek, Ph.D.

Plzeň 2022

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, ... 2022

.....
Karolína Slanařová

Poděkování

Chtěla bych poděkovat PhDr. Janu Maškovi, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce, cenné rady, trpělivost a odborný dohled. Děkuji také své rodině, která mě podporovala a inspirovala.

OBSAH

ANOTACE.....	2
ÚVOD	4
1 FOTOGRAFIE.....	6
1.1 ROZDĚLENÍ PODLE OBSAHU FOTOGRAFIE	6
1.2 SKLADEBNÉ PRINCIPY PRO FOTOGRAFII.....	7
2 PORTRÉTNÍ FOTOGRAFIE A JEJÍ VÝZNAM	9
2.1 HISTORIE PORTRÉTNÍ FOTOGRAFIE	10
3 INSPIRACE	13
4 VYUŽITÍ PORTRÉTNÍ FOTOGRAFIE VE ŠKOLNÍ PRAXI	15
5 PRAKTICKÁ ČÁST.....	18
5.1 CÍL PRÁCE.....	18
6 REFLEXE VLASTNÍHO TVŮRČÍHO POSTUPU	18
7 PROCES K FINÁLNÍ DOKUMENTACI	20
7.1 PROCES PŘI FOTOGRAFOVÁNÍ.....	20
7.2 VÝBĚR A ÚPRAVA FOTOGRAFIE	21
8 FINÁLNÍ DOKUMENTACE.....	22
8.1 ELIZABETH	23
8.2 ANNA.....	26
8.3 ELIŠKA	29
8.4 KAREL.....	32
8.5 MARTINA.....	34
8.6 MILADA.....	36
9 DOPLŇUJÍCÍ FOTOGRAFIE	41
ZÁVĚR	43
RESUMÉ	45
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	47
SEZNAM OBRÁZKŮ	48

ANOTACE

Tématem bakalářské práce je cyklus portrétních fotografií, které vycházejí z rodinné, emotivní a sociální fotografie, které jsou doplněné popisem osobností, souvislostí jejich života a zvoleného prostředí. Celkový cyklus se skládá z dvanácti portrétních fotografií, které zachycují šest různých osobností s odlišným motivem fotografie. Praktická část je doplněná reflexí tvůrčího postupu, procesem výběru a úpravy fotografií.

Teoretická část obsahuje rozdělení, význam obecné a portrétní fotografie, doplňující její historii a možnosti využití portrétní fotografie z hlediska školní praxe. V této metodické části pro školní praxi jsou jednoduché začátečnické způsoby a pravidla pro vytvoření fotografie. Uvedené jsou inspirační zdroje, které byly výchozími pro tuto práci. Jsou zde stanovené cíle práce a jejich dosažení.

ANNOTATION

My bachelor's project is focused on creating a portrait photography series based on family, emotional and social photography. Important part is also the description of each person based on their personality, life and the environment. The whole series consists of twelve photos of six people with different topics. In the practical part there is also reflection of my creative process, selection process and editing.

In the theoretical part there are mentioned photo categories, their purpose and information about photography in general and also with focus on portrait photography. Then some history behind it and how to teach photography in our educational system with the main focus on beginners. Sources used as an inspiration for this work are also included. There are defined goals of this project and how to reach them.

Úvod

Objevování krásy lidí skrze objektiv je jedním z hlavních důvodů, proč se ráda zabývám portrétní fotografií. Portrétem zachycuji společné okamžiky se svými nejbližšími lidmi. Každý člověk je pro mě nějak zajímavý, jedinečný a je tak skvělým objektem pro mé focení. Vybrat si téma bakalářské práce bylo proto velice jednoduché, jelikož jsem si chtěla vybrat činnost, kterou znám a ve které se mohu ještě více zdokonalit. Mojí první myšlenkou bylo, jakým směrem se v portrétní fotografii vydám, jestli se bude jednat o umělecké nebo přirozené fotografie, ale jelikož mou největší inspirací jsou osoby z mého okolí, které fotím velmi často, věděla jsem, že se budu zabývat rodinnou a sociální portrétní fotografií. V tomto typu fotografií jde především o přirozenost a zachycení momentů.

V první části své práce se budu zabývat tím, co je to fotografie, jaké jsou její druhy, jak se k ní dá přistupovat a pracovat s ní, co je důležité u focení vnímat a na co si dát pozor. Důležitou součástí fotografie je samozřejmě její historie, o které se také zmíním. Aby vznikla kvalitní a profesionální fotografie je potřeba znát funkce fotoaparátu a jeho možnosti. Myslím si, že když chceme, aby vznikla velice zdařilá fotografie, tak v dnešní době není potřeba mít nejdražší fotoaparát, ale umět pracovat s vybavením, které aktuálně máme, ať je to lepší mobilní telefon nebo starší fotoaparát, který také poslouží skvěle. U portrétu je zapotřebí vědět o něco více zásad než například u panoramat, kde není potřeba takových zkušeností a teoretických znalostí. V části o portrétech se budu zabývat tím, jaké zásady musíme znát, aby fotografie byla na co nejlepší profesionální úrovni, jaké místo zaujmout, aby byl portrét dobře vidět a aby nám osvětlení netvořilo nežádoucí efekty.

Jsem studentkou pedagogické fakulty, tak je podstatné nezapomenout, jak by se fotografie, především ta portrétní, využila ve školách, jak by šlo lépe vysvětlit, kolik za dobrou fotografií stojí úsilí, ale hlavně znalostí o fotografování. Proč nepředávat tyto znalosti už na základních školách, kde se na druhém stupni žáci rozhodují o svém budoucím povolání? Nebo to stačí vyučovat pouze na středních uměleckých školách, kde je pro studenty tento předmět povinný?

Inspirace a myšlenky v hlavě. Zde to celé vzniká. Důležité je hlavně se nebát experimentovat a občas riskovat. Pro mě je inspirací celý svět, jelikož se skoro denně potýkám s množstvím nových podnětů, lidí, věcí a událostí, ať už v realitě, nebo na sociálních sítích, které tak utvářejí moje další nápady na nová díla. Každého inspiruje něco jiného a já bych ráda zjistila, co je hlavním zdrojem inspirace pro mě. Tomu bych se ráda věnovala v mé praktické části, kde budu fotit osoby z mého nejbližšího okolí, které jsou pro mě inspirací a pomáhají mi v mé umělecké tvorbě. Někteří z nich byli i u mého začátku focení a proto je nemyslitelné, aby toho nebyli součástí. Abych tvorbu posunula o něco výše, tak rozeberu povahu daných osob, jejich emoce a životní příběh, který mě s danou osobou propojuje. Na fotkách se budou objevovat různá místa, která jsou pro každého nějakým způsobem specifická. Každý si mohl zvolit místo, kde se cítí dobře, nebo u kterého sama vím, že má pro něj význam.

V praktické části se nachází 12 fotografií z toho 6 různých osob, které jsem nafotila. Fotila jsem osoby všech generací, čímž chci vystihnout krásu, která se nachází v každém věku.

1 FOTOGRAFIE

Fotografie je forma sdělení, která je zachycena skrze trvalý snímek a autenticky zobrazuje danou skutečnost. Existuje mnoho druhů, rozlišují se svým obsahem a myšlenkou. Pro vytvoření fotografie je potřeba znát záměr našeho tvoření.

1.1 ROZDĚLENÍ PODLE OBSAHU FOTOGRAFIE

Jedno z rozdělení fotografií je podle obsahu fotografie a jejího záměru sdělení. Jedním z nejčastějších typů se kterými se setkáváme, je **informativní fotografie**, kterou jsme nejvíce obklopeni. Vyobrazuje osobnosti a předměty, které mají diváka obohatit o nové informace nebo vlastnosti předmětu či osoby. Reklama je zde vystihujícím se příkladem. Právě s reklamou se dennodenně setkáváme, jelikož je všude kolem nás. Tento typ poukazuje hlavně na význam a praktické informace. **Emotivní fotografie** se zabývá emocionálním pohledem na snímek. Jak na nás fotografie působí a jaké si z ní odnášíme pocity. Není zde zásadní význam, ale především emoční hodnota snímku, i přes to však pohlížíme na určitý snímek s daným objektem, který nám dává význam, takže informativní hodnota se zcela nevylučuje. U tohoto druhu fotografie hraje hlavní roli barevnost a kontrast světla a stínu, které vytvářejí atmosféru snímku. Mezi příklady emotivní fotografie se dá zařadit portrét či fotografie krajiny, které mohou vyvolat dojem záhady a vyvolává v divákovi větší emoční prožitek. U **dějového pojetí fotografie** jde o reportážní fotografii, která zachycuje různé události a činnosti. Jedním z nejhezčích zachycených okamžiků jsou momenty na svatbách. Poté se mluví o akcích, oslavách a nebo třeba o koncertech. Často jsou osoby zachycené v pohybu, což bývá o něco složitější je kvalitně zachytit, ale zde je důležitá profesionalita, vybavení a znalosti fotografa, který ví jak na to. Posledním rozdělením dle obsahu je **výtvarné pojetí fotografie**. Dalo by se to přirovnat k umělecké fotografii. Nemá informativní povahu a soustředí se na barevnost, kontrast, linii a tvary. Většinou pro „normálního“ diváka není snímek pochopitelný, jelikož každý autor za tímto typem fotky schovává svou myšlenku, ve které si každý hledá svůj význam.¹

Každá fotografie má jiný sdělovací význam a je proto podstatné odlišit komu je fotografie směřována, zdali fotografii vytváříme k vlastnímu účelu pro potřebu

---

¹ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000. 15s. ISBN 80-7082-608-8.

samotného autora nebo pro blízké přátelé či rodinu, kde je větší citová vazba. Fotografie by tak pro neznámého diváka neměla hluboký význam. Autor fotografie tak musí přihlížet i k významu fotografie, aby byla i pro veřejnost srozumitelná, jedná-li se např. o reklamní fotografii, která zobrazuje určitý produkt.

Co se týče obsahu fotografií, zde se rozlišuje téma, námět, motiv a myšlenka fotografie. Nejpodstatnější je celkové **téma**, ve kterém se fotograf rozhoduje, na co se obecně bude zaměřovat, ať už se jedná o sociální, rodinnou nebo například sportovní fotografii. Velmi podobným termínem je **námět**, který je zaměřený na konkrétnější výběr tématu a často se tak zaměřuje s tématem. U **motiv**u se jedná o určitou věc, kterou chceme fotografovat. Zobrazuje konkrétní motivy, jako je architektura, osoby, věci a jiné. A posledním je samotná **myšlenka** snímku, to za jakým účelem je snímek vytvořen.²

1.2 SKLADEBNÉ PRINCIPY PRO FOTOGRAFII

Principy fotografie záleží na výběru dané věci, zdali se jedná o figurativní či nefigurativní skladbu. U nefigurativní složky se jedná pouze o emotivní cíle fotografie. Naopak u figurativní se jedná jak o emotivní, tak i informativní cíle. U každé fotografie musí sám autor určit, o jakou roli ve fotografii půjde. Fotograf může tvořit fotografii pomocí přemísťování objektů, které má v plánu fotografovat. Autor si upravuje fotografovanou věc tzv. k obrazu svému, aby docílil požadovaného výsledku. Další variantou je přemístění fotoaparátu, kterým najde vhodný pohled na vybraný objekt a dále také přizpůsobení vlastností fotoaparátu.

Jak již bylo zmíněno, nejdůležitějšími prvky jsou hlavní objekty, které jsou fotografovány. Mezi další prvky, které nejsou tak podstatné, patří rušivé, podpůrné a zmatečné prvky ve fotografii. Podpůrné prvky jsou doplňující pro hlavní myšlenku díla a lepší vnímání celé kompozice. Rušivé prvky jsou ty nechtěné, které jsou omylem zachyceny a narušují kompozici. Dá se jim vyvarovat při zachycení fotografie pomocí

---

² MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000. 15-16s. ISBN 80-7082-608-8.

vzdálenosti od objektu či následnému výřezu. Zmatečné prvky jsou na fotografii zcela nepřijatelné, jelikož jsou zavádějící k obsahu fotografie.³

---

³ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000. 20-22s. ISBN 80-7082-608-8.

2 PORTRÉTNÍ FOTOGRAFIE A JEJÍ VÝZNAM

Portrétní fotografie vyobrazují člověka nebo osoby na jednom snímku. Ve výjimečných případech může jít o portrét zvířete. Postavy jsou zachycené celé nebo do úrovně pasu. Ze zásady musí mít portrét zachycenou tvář, buď z profilu nebo čelnímu pohledu. Zachycuje emoci a náladu portrétovaného. Portréty mají svou myšlenku podle ideji autora a rozděluje se tak do několika kategorií podle účelu.

1. **Legitimační fotografie**, které zaznamenávají přesnou podobu osoby. Slouží na průkazové fotografie, jako jsou pasy, občanské průkazy a další informativní fotografie.
  2. **Přirozený portrét** zachycuje člověka v jeho autentickém prostředí, kde se nejčastěji nachází. Klade se důraz na přirozenost. Zařazují se sem i statické fotografie, které jsou aranžované, především k modelingu, stylingu a také reportážní fotografie, které jsou charakteristické pro akci, díky své dynamičnosti.
  3. **Zakázkové portréty** záleží na přání zákazníka. Jsou přirozené, a tudíž to není stylizovaný modeling. Jedná se o školní a věnovací či reprezentativní fotografie.
  4. **Reklamní portrét** se zaměřuje na zachycení módy a profesionálního modelingu pro magazíny a jiná média. Fotky mají mít atraktivní půvab, který má za úkol zaujmout veřejné publikum
1. **Umělecké fotografie** se zabývají lidskou studií těla, která je nerealisticky zachycena. Jedná se o výtvarné abstraktní zobrazení.⁴

Podle těchto kategorií může mít každá svůj účel, záleží pouze na přání zákazníka nebo myšlenky fotografa.

Pro správné pochopení významu portrétní fotografie je podstatné doplnění popisu fotografie. Na první pohled obyčejná fotografie, ale až s dodanou myšlenkou utváří smysluplnou fotografii s hlubším příběhem. Význam se dá nastínit i pouhým

---

⁴ MAŠEK, Jan, 2020. *Vybrané zásady kompozice portrétu: druhy portrétu – základní orientace*. [online]. Západočeská univerzita v Plzni. [cit. 28.9.2020]; Dostupné z Moodle: https://phix.zcu.cz/moodle/pluginfile.php/346611/mod_resource/content/2/Druhy%20portr%C3%A9tu%20-%20z%C3%A1kladn%C3%AD%20orientace.pdf.

názvem fotografie. K uměleckým fotografiím většinou není potřeba uvádět skutečný význam, jelikož má za účel vzbuzovat dojem tajemnosti.

Fotografická stylizace

Stylizovat příběhy do fotografií je možné mnoha způsoby. U stylizace emocí je podstatné vystižení výrazu v obličeji, který se dá doladit pomocí kontrastu světla a stínu, jenž dává důraz na dramatickosti. Rozdíl je v tom, zdali se jedná o reálnou či uměle vytvořenou emoci. Podstata u vystižení reálné fotografie je autentičnost, která se zachycuje v nevědomí modela. Naopak u té uměle vytvořené emoce musí model spolupracovat a co nejpřesněji ji vyjádřit. Každá osobnost je různorodá s jinými pocity, výrazy, způsobu vyjádření a prezentace a proto nikdy nemají shodné emoce na fotografiích. Ke každému se proto musí přistupovat individuálně tak, aby mu to bylo příjemné. Rodinné a partnerské vztahy se propojují s přirozenými emocemi, jelikož se nesou ve stejném duchu. Na fotografiích, kde jsou vyobrazené nejméně dvě osoby, můžeme vnímat jejich vztah mezi sebou, vlastní osobitost a jejich emoce. Stylizace životních příběhů a osudů je mnohem více složitější a nejspíš se neobejde bez přidaného popisu fotografie. V této sekci by bylo možné využití dokumentárních fotografií o obsáhlé sbírce, která bude nést svůj životní příběh.

2.1 HISTORIE PORTRÉTNÍ FOTOGRAFIE

Fotografie se neustále vyvíjela, přecházelo se na novější přístupy, vynálezy, zařízení a způsoby focení. Malby portrétů byly výchozí inspirací ke tvorbě portrétních fotografií. Poté byly podobnou metodou zachycovány i fotografické akty. Fotografové čerpali inspiraci z maleb, ve kterých zdůrazňovali ideál a skutečnost. Zvyšující zájem byl u zachycení dokumentárních fotografií, které byly určitou součástí zpravodajství. U moderní fotografie už byli autoři díky technologiím schopni nafotit pohyb postav. Poté vzniklo mnoho dalších uměleckých fotografií s originálním námětem.

„Prvnímu období fotografických portrétů lze přičíst jednu mimořádně zajímavou skutečnost. Fotografie stojící na prahu svého rozvoje s ještě poněkud primitivní technikou, zažila svou uměleckou dokonalost, jaké v tomto smyslu již nikdy znovu nedosáhla.“ (Gisele Freund, 1976)

Portrétní fotografie je považována jako nejčastější druh i v dnešní době. Dříve nebylo jednoduché ji vytvořit tak, aby neměla špatnou kvalitu či nebyla rozmazaná. Zpočátku byly fotografie pouze statické. Odvíjelo se to od fotopřístroje, kterému trvalo dlouhou dobu vytvořit jednu konkrétní fotografii. Proto osoby musely zůstat nehybné a být ve strnulé pozici, ve které museli vydržet po celou dobu focení. Portrétní fotografie si mohly dovolit pouze vyšší vrstvy, které měli dispozice a postavení na to vlastnit takovou fotografii a mít takovou fotografii bylo bráno jako privilegium. Vývoj fotografie měl stěžejní vliv na dostupnost i pro nižší vrstvy. Gaspard-Félix Tournachon, neboli Nadar je jeden z nejvýznamnějších fotografů, bohémů a letců, který využil samostatnost v obrazech a využil je do fotografie. Využíval všechny možnosti jak se zlepšovat a vymýšlel originální nápady na svou tvorbu.⁵

Obrázek č. 1 – Nadar, Sarah

Jedním z nejvýznamnějších českých portrétních fotografů, který ovlivnil průběh portrétní fotografie, byl František Drtikol, který působil po celém světě v období secese a art deco. O své tvorbě nemluvil jako o pouhém vytvoření fotografie, ale o vystihnutí opravdové výtvarné i psychologické zprávy. Kromě klasických podobizen zachycoval i akty, které však nepřevažovaly nad jeho tvorbou, i přesto byl po určitou dobu opovrhován kvůli této tvorbě. Později se to však srovnalo. Díla jsou harmonická

---

⁵ BAATZ, Willfried. *Fotografie*. Praha: Computer Press, 2004. Malá encyklopedie (Computer Press). 36-37s. ISBN 80-251-0210-6.

a převažují nad idealismem a materialismem. Osoby na jeho portrétech jsou ve statické pozici a většinou jsou se strnulým výrazem ve tváři. Na jeho fotografiích se nacházejí velmi významné osobnosti z předválečného období jako je Vlasta Burian, Josef Čapek, Marie Grossová, Leoš Janáček a Tomáš Garrigue Masaryk.⁶

Postupem času začal být proces vytvoření fotografie celkově zrychlenější, což dalo za vznik menším fotoaparátům, které byly čím dál více dostupnější a vždy nahrazené novějšími variantami. Například vznik barevné analogové fotografie a později se na trh dostaly digitální fotoaparáty, které byly více a více dostupné pro obyčejné lidi, kteří si mohli uchovávat své momenty a portréty. V dnešní době stačí mít v kapse mobilní telefon a fotit může každý. Největším ze současných trendů ve fotografii je tzv. „Selfie“. Selfie je zachycení autoportrétu skrze přední kameru mobilního telefonu, na kterém se portrétovaná osoba může pozorovat. Velké technologické společnosti se stále snaží zlepšovat funkce upravování fotek v mobilních aplikacích a častým trendem je i vylepšování fotek skrze filtry, které však zkreslují realitu a pravdomlupnost fotografie.

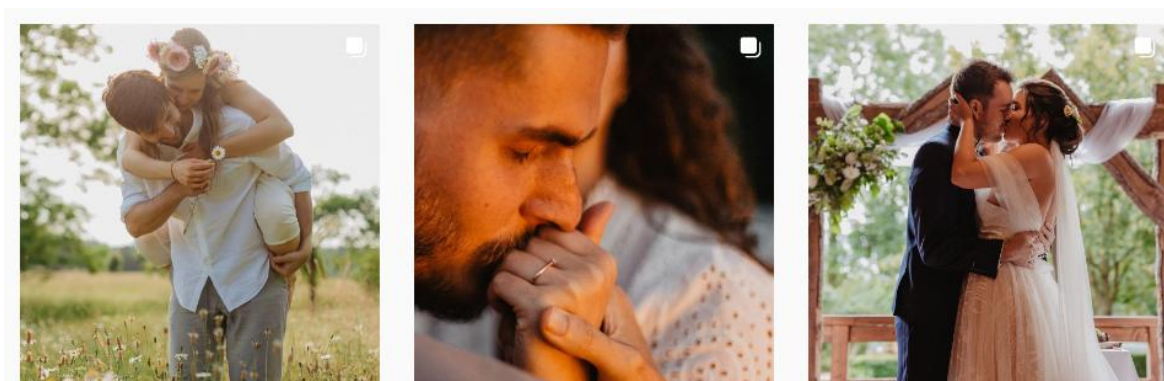
⁶ MOUCHA, Josef. *František Drtikol*. Prague: Torst, 2007. FotoTorst. 44-46s. ISBN 978-80-7215-301-5.

3 INSPIRACE

Prvotní inspirací, která mě přivedla k focení a je pro mě jak v umění, tak osobním životě obrovskou oporou je můj bratr Karel, kterého budu zmiňovat i ve své praktické části. Jelikož na střední škole studoval grafický design a měl i předmět fotografie, tak si musel pořídit svou zrcadlovku, kterou v té době mnoho lidí v mém okolí nevlastnilo, a to byl jeden z důvodů, proč mě samotnou lákalo se s ní naučit pracovat a tvořit, jelikož to pro mě bylo něco nového. Líbilo se mi, jakým způsobem on přistupoval k fotografii a jak s přehledem ovládal všechny funkce. Časem se od portrétní fotografie oprostil a zřídka se k ní vrací, ale jako grafický designer se věnuje spíše produktové fotografii.

Inspiraci ke své tvorbě čerpám ze svého okolí a sociálních sítí, které jsou přehlcené všemi druhy fotografií. Jednou z nejnámějších a nejpoužívanějších sociálních sítí, na které najdeme především fotografie je „Instagram“, který v dnešní době využívá velká část populace. Právě na této síti jsem objevila a doposud objevuji mnoho inspiračních zdrojů ke své cestě za fotografií.

Největší vliv na mou tvorbu a bakalářskou práci měla plzeňská fotografka Tereza Němečková s pseudonymem „teciphotography“. Tereza zachycuje právě rodinou a sociální fotografii, ve kterých dává důraz na emoce a atmosféru. Zaměřuje se na fotografování párů, rodin, svateb a přátelství. Působí velmi optimisticky s osobitým přístupem k focení, ale zároveň profesionálně. Osobně jsem jejích služeb fotografování zatím nevyužila, ale je to mým velkým přáním, v budoucnu, při nějaké výjimečné události, jejích služeb využít.

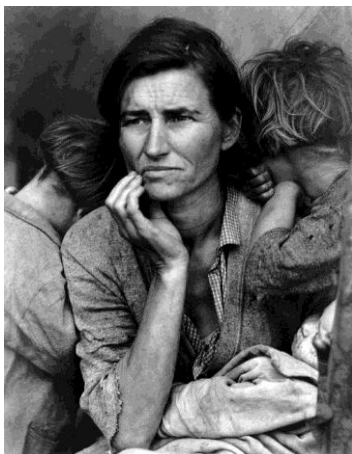

Obrázek č. 2 – Fotografie na Instagramu, Tereza Němečková

Citát Terezy, který vyjadřuje její přístup k fotografii:

„Chci být vypravěč. Promlouvat skrz fotky. Zachycovat to, co už se nikdy nebude opakovat. Všechny ty úsměvy, objetí, lásku, malé detaily. Pro to žiju!“ (Němečková, 2022)

Známější inspirující fotografkou je z hlediska motivu její tvorby, Dorothea Lange. Dorothea tvořila dokumentární a portrétní sociální fotografie v období sociálního realismu na přelomu 19. a 20. století. Se svým partnerem Paulem Taylorem zdokumentovala migrující zemědělské pracovníky, což bylo jejím častým námětem zachycovat reálné životy. Do Kalifornie v tomto období migrovalo šest tisíc migrantů, takže se toto období reflektovalo do finanční krize, nezaměstnanosti, ztrát nájmů na farmách a také období sucha. V knize s názvem „500s FSA Photographs“ je zachyceno pět set fotografií, které se zaměřují na již zmíněné téma této doby. Fotografie zachycují především dojemné momenty a nálady lidí z její cesty. Jsou černobílé a jsou tak typické charakterové studie, které dávají důraz emoci a celkové vizuální stránce. Jelikož se snažila o zachycení reálné situace k posílení podpory vzniku imigrantských táborů, tak se její fotografie příliš nehodily pro tehdejší společnost. Snažila se těmito fotografiemi pomoci této situaci. Fotografie nejdřív neměly být pro svou reálnost vystaveny, ale kvůli její důležitosti v historii se nakonec podařily zveřejnit. Na ukázce je zachycena žena, která se nejvíce objevuje na jejich fotografiích. Jde o matku, která musí uživit sedm dětí, což v daném období bylo velmi kritické.⁷

Obrázek č. 3 – Madona v krutých časech, Dorothea Lange

⁷ LANGE, Dorothea. 500 FSA Photographs. CreateSpace Independent Publishing Platform, 2015. ISBN 978-1512100457.

4 VYUŽITÍ PORTRÉTNÍ FOTOGRAFIE VE ŠKOLNÍ PRAXI

K tématu této bakalářské práce je důležité se zmínit také o tom, jak by bylo možné využít portrétní fotografii pro edukační účely.

Na středních uměleckých školách je celkem běžné, že se studenti setkají s výukou fotografie, jelikož je to pro fungování v tomto oboru zapotřebí. Většina studentů má klauzurní práce, ke kterým mají mít často i fotografie. Základy je na těchto školách většinou naučí, neboť studují alespoň jeden rok předmět fotografie. Existuje i multimediální obor, ve kterém se studenti zabývají především studiem fotografie, na rozdíl od základní školy, kde se s tímto oborem nesetkají. Jenže pak je složitější pro žáky základní školy, kteří o tento obor mají zájem, dostat se na školy s tímto zaměřením, kvůli nedostatku zkušeností. Ve výtvarné výchově se učitelé soustředí pouze na kresbu, malbu a jiné výtvarné techniky, které jsou v učebních osnovách. Žáci se nedostanou k počítačové tvorbě jako je práce s fotografiemi, koláže a tvoření další multimediální tvorby. Myslím si, že výukové hodiny multimédií by byly ideální pro žáky osmé a deváté třídy, kde se rozhodují, jaký obor by chtěli dále studovat.

Zaměření mé práce je na portrétní fotografii, která je ideální ukázkou toho, jak přistupovat a vytvořit téměř dokonalou fotografii. Na další předmět nemají školy v učebních osnovách prostor a tak bych fotografickou praxi zahrнула do výtvarné výchovy.

Blokový předmět oboru fotografie

Fotografická praxe by trvala přibližně 8 vyučovacími hodinami v rámci dvouhodinových bloků. Na každé této hodině by si zkusili novou metodu, která je nezbytná pro fotografování. Výchozím produktem této praxe by byla výstava upravených portrétních fotografií žáků.

Na první dvouhodinové výuce by učitel měl přednášku o základní teorii k fotografii, jaké jsou její druhy, k čemu se dá využívat, jaké jsou prostředky k fotografování, možnosti focení a zároveň prospěšnost fotografování k budoucímu povolání. V další části by rozebrali základní funkce zrcadlovky a s čím pracovat, aby vznikla dobře osvětlená fotografie. Dostali by manuální příručku, ve které by byly základní funkce, jak nastavit fotoaparát a s čím manipulovat. Zmínilo by se, že v dnešní

době je velká škála možností, čím lze fotografovat, což zahrnuje i mobilní telefony, které mají v dnešní době velmi rozšířené funkce a možnosti. I přesto pro profesionálního fotografa stále převažuje digitální zrcadlovka.

Nejdůležitější funkce fotoaparátu je manipulace s ISO, časem závěrky nebo clonou. Člověk si může vybrat, jak s kterým prvkem bude manipulovat dle požadovaného výsledku, jelikož každá funkce obnáší něco jiného. Zvýšíme-li ISO, tak můžeme fotit v nižších světelných podmínkách, ale fotografie jsou pak zrnitější. Nastavením času ovlivníme to, jak rychle se daná fotografie vytvoří. Čím kratší nastavíme čas závěrky, tím bude fotografie ostřejší. A otevřeme-li například příliš clonu, do fotoaparátu půjde příliš světla a fotografie může být přesvětlená, na druhou stranu, můžeme díky více otevřené cloně docílit oblíbeného bokeh efektu, což je rozostřené pozadí za foceným objektem. Důležitý je tedy správný balanc. Kromě světla je podstatné nastavit takové ostření, aby fotka nebyla rozmazaná. Na makrofotografie je lepší manuální zaostření, ale u portrétu se doporučuje automatické ostření. Poslední podstatnou informací pro začátečníky je práce s objektivem, aby se na fotografii objevilo, co požadujeme. Toto by byly hlavní informace, které by se žáci dozvěděli v tomto teoretickém bloku. Ve zbytku hodiny by žáci vyzkoušeli práci se zrcadlovkou. Vytvořili by skupiny po čtyřech lidech a do každé skupinky by jim byla zapůjčena digitální zrcadlovka. Žáci by si vyzkoušeli se navzájem vyfotit.

V dalším dvouhodinovém bloku by byla pro žáky vytvořena prezentace s ukázkami fotografických portrétů s různými přístupy. Prezentace by obsahovala určité zásady pro portrétní fotografii a zachycení správné kompozice.

Základní pravidla pro portrétní fotografii

1. Nejpodstatnější je zachycení obličejové části.
2. Nefotografovat postavy tak, aby byly končetiny zakončené v kloubech.
3. Na fotografii ponechat více volného prostoru nad hlavou.
4. Ponechání rozdílů kontrastu mezi pozadím a portrétovaným.
5. Všechny části těla, aby byly zachycené do své poznatelné podoby.
6. Pokud není určen umělecky záměr, tak by jinak měly být části lidského těla poměrově stejně.

7. Portrét by neměl mít rušivé elementy.⁸

Po dalším teoretickém bloku, by žáci měli nafotit portréty, které už budou připravené k finální úpravě a poté na výstavu. Žáci ve skupinkách udělají dvojice, které se navzájem budou fotografovat. Všichni společně půjdou fotografovat na školní dvůr, každý si však zvolí jiné místo pro větší originalitu. Každý žák bude mít jednu fotografii, kterou bude upravovat a zároveň všichni musí být nafocení.

V následujících dvou hodinách bude v počítačové učebně teoretické okénko o úpravě fotografií v Adobe Photoshop. Vysvětlili by se jim pouze základní úpravy fotografie a v případě, že byl dostatek času, tak by se ukázali větší vymoženosti např. pro fotomontáže. Důležitý je i způsob ukládání fotografií, kde je najít a do jakého formátu je ukládat. Věnovalo by se základním úpravám jako je expozice, kontrast, světlo, stín, jas, zřetelnost pro zvýraznění, křivky, živost, sytost, teplota barev a odstín. Kromě základních úprav by se dále věnovalo odstraňování nedokonalostí, jako jsou pupínky, jiné miniaturní rušivé elementy a ořez fotografie. Žáci by si zvolili jednu fotografii, kterou se budou prezentovat a upraví si ji v počítači. Na konci hodiny upravenou fotografii pošlou na e-mail jejich učitelí/ce, aby je mohl/a vytisknout na formát A3.

Na poslední hodině by každý napsal na počítači název fotografie, jméno autora a foceného studenta a připravil by stručnou anotaci o dvou až třech větách. Žáci by poté společně vytvořili výstavu, která se bude nacházet na chodbě školy. Ke každé fotografii by byl již zmiňovaný popis.

---

⁸ MAŠEK, Jan, 2020. Portrét - *Vybrané zásady kompozice portrétu*. [online]. Západočeská univerzita v Plzni. [cit. 28.9.2020]; Dostupné z Moodle: https://phix.zcu.cz/moodle/pluginfile.php/346600/mod_resource/content/2/Portret%20-%20vybran%C3%A9%20z%C3%A1sady%20kompozice%20portr%C3%A9tu.pdf

5 PRAKTICKÁ ČÁST

Zadáním této bakalářské práce je cyklus portrétní fotografie, která vychází z rodinné, emotivní fotografie. V praktické části se budu zabývat svým tvůrčím procesem, reflexí a s nastavenými cíli práce. Představím vybrané modely a zdůvodním svou volbu, proč jsem si je zvolila a jaké jsou souvislosti s postavou a zvoleným místem.

5.1 CÍL PRÁCE

Primárním cílem bylo kvalitně zachytit jedny z mých nejbližších osob v jejich přirozeném prostředí, či na oblíbeném místě, nebo s osobami, které jsou pro mě důležité. Hlavní je co nejvíc autentické vyobrazení osob, aby byly co nejpřirozenější. Přirozenost se odráží i v celkové úpravě fotografií. Důležité pro mě bylo, když se má práce týkat sociální a emotivní fotografie, aby zahrnuje někoho z každé generace. Mým záměrem bylo vytvořit takové fotografie, na které, když se kdykoliv zpětně podívám, tak vyvolají příjemné vzpomínky a pocit, který při fotografování mám.

Vedlejším cílem bylo dozvědět se něco nového o psychologii osobnosti, především u fotografovaných osob, které nějakou dobu znám a mohu se tak pokusit více analyzovat a definovat jejich osobnost a povahu. Také jsem se chtěla naučit nové obohacující informace jak v praxi, tak i o teorii fotografování. V praxi především práci se zachycením osoby v krátkém čase a také získat větší přehled o jiných fotografech, kteří mě mohou svou prací inspirovat pro další tvorbu.

Při výběru bakalářské práce jsem volila takové téma, které mi bylo co nejbližší, bavilo mě a mohla jsem se v něm kreativně vyjádřit. Právě jedním z mých cílů bylo trávit více času s lidmi, kterých si vážím a kvůli uspěchané době na sebe nemáme dostatek času a při té příležitosti i pro ně vytvořit vzpomínkovou fotografii.

6 REFLEXE VLASTNÍHO TVŮRČÍHO POSTUPU

K vytvoření takové fotografie, která by splňovala naši představu, je nejdůležitější zvolit si modely, kteří nebudou mít problém, když budou fotografováni, jelikož mnoho lidí se cítí nekomfortně, když na ně začnete mířit fotoaparátem. Focením portrétu se zabývám přibližně devět let a i přes tento fakt vím, že člověk se má stále v čem zlepšovat a co nového objevovat. Většinou, když jsem fotografovala své známé, tak jsem byla zvyklá, že na fotografiích chtěli mít co nejlepší postavu, bezchybnou pleť a nejdokonalejší výraz ve tváři. Což samozřejmě reflektuje dobu, ve které žijeme, kdy se krása vyznačuje určitými hodnotami, a proto většina fotografií, která se nám na sociálních sítích objevuje, zobrazuje pomyslnou dokonalost, kterou si dnešní společnost nastavila. S čímž sama jakožto fotograf nesouzním a tvořím fotografii takovou, aby ukazovala především pravdivou a přirozenou stránku. Nejraději zachycuji osoby tak, jak já vnímám jejich osobnost, v celé jejich přirozené kráse. Jejich charakter se snažím vnést i do stylu a atmosféry fotografie. Jde mi vždy o zachycení reálného momentu, a i přesto, když začnu fotografovat, tak modelové začnou automaticky vytvářet všemožné pózy. V tomto případě, když jako fotograf potřebuju autentičnost fotografie, tak se dopředu musím vždy s modely domluvit, aby se chovali, co nejpřirozeněji. Což občas byla výzva, když jsem tvořila tuto práci a sama jsem si musela v hlavě přenastavit, abych nehledala dokonalost, ale zachycovala především moment dané situace.

Měla-li bych zvolit ideální místo, kde ráda fotografuji, tak je to vždy příroda. Ta mi nejčastěji nabízí velkou škálu možností a zajímavých pohledů. Dá se v ní hledat tisíce způsobů, které pomohou vytvořit dokonalou fotografii. Mnohem těžší je hledat nová místa, která nejsou okoukaná, aby nevznikaly příliš podobné fotografie s těmi, které již vytvořili jiní autoři. Ve své tvorbě využívám různé zajímavé komponenty, které vytváří fotografii zajímavější, jako jsou například odrazy v brýlích, západy slunce a práce světla a stínu.

7 PROCES K FINÁLNÍ DOKUMENTACI

Důležitým momentem bylo zvolení správné osoby, která bude ideální k nafocení mé práce, která je založena na autentičnosti, lásce a charakteru lidí. Práce má obsahovat dvanáct fotografií, a jelikož nezáleží na počtu osob, tak jsem se rozhodla pro šest lidí, přičemž každý bude mít dvě odlišné fotografie. Zvolila jsem to z důvodu, že se jedná o sociální fotografie, která vybízí k největšímu počtu lidí. Vybrat koho budu fotografovat, pro mě byl jeden z nejtěžších úkolů na této práci, jelikož jsem se řídila srdcem a spojitostí s mou cestou k fotografii. Každému fotografovanému jsem zadala, aby si zvolil nějaké místo, které pro něj něco znamená, nebo kam rád chodí a aby mi to své místo ukázal. Některá místa však nakonec nebyla plánovaná a byla tak skvělou volbou pro autentické focení.

7.1 PROCES PŘI FOTOGRAFOVÁNÍ

Na začátku musím zmínit, že fotografie, které jsem vytvořila, se dělí na skupiny. Do jedné skupiny patří fotografie, které jsou vyfotografované zcela náhodně. Ty se mi podařilo zachytit bez toho, aniž by si osoba všimla, že držím v ruce fotoaparát. Další fotografie vznikly s myšlenkou, že díky prostředí či daným komponentům by výstup mohl být zajímavý a šlo částečně i o experiment. A třetí jsou ty, při kterých si byly osoby vědomi, že jsou fotografovány za jasným účelem vytvořit hezkou fotografii. V případě když o tom osoby věděly, tak jsem se snažila najít, co nejzajímavější pohled, ve kterém by vynikl charakter fotografovaného. V takovém případě to jako fotograf musím vyzkoušet z více pohledů a vybrat ten nejzajímavější.

Nejčastější a mnou nejoblíbenější jsou fotografie, které zachytím náhodou. V tom momentu přesně hledám tu osobu a její potenciál, který se snažím vyjádřit. Někdy je to však náročnější, jelikož fotograf musí mít rychle připravený fotoaparát, aby moment stihl zachytit.

Při každém procesu fotografování nafotím několik fotek z více míst, pohledů a úhlů, abych měla velký výběr ke konečné fotomanipulaci. Většinou vznikne přibližně 300 fotek z jedné kolekce focení a z nich vyberu ty, které jsou kvalitně zaostřené, mají ideální kompozici a postavy na nich vypadají nejlépe.

7.2 VÝBĚR A ÚPRAVA FOTOGRAFIE

Zhotovené fotografie si ukládám ve formátu „RAW“ přímo na pevný disk, aby byly zálohované. Pro srovnávání a výběr fotek využívám program „Adobe Bridge“, kde si mohu vedle sebe porovnávat, které fotografie jsou lepší a zároveň odstraňovat ty špatné. I tato část zabere mnoho času, jelikož mám vždy dilema, které fotografie jsou ty nejlepší. Vybírám je tedy vždy na etapy, abych se k fotografiím mohla vrátit a díky tomu vytvořit co nejlepší výběr.

Vybrané fotografie upravuji v „Adobe Photoshop“, který je nejpoužívanější pro úpravu fotografií. Photoshop nabízí velkou škálu možností pro úpravu, od barevnosti se světelností až po retušování nechtěných skvrn štětcem a fotomontáže. Upravuji-li fotografie ve formátu „RAW“, tak se ve Photoshopu otevře podokno zvané „Camera Raw“. V tomto okně pak tvořím velkou část úprav fotografií, zde se však nachází především funkce na úpravu barevnosti a světelnosti fotografií a dále také ořez a korekce objektivu. Vždy se snažím o největší zachování původní fotografie a přidávám minimální počet čísel v úpravách, aby fotografie zůstaly reálné. V nástrojích aplikuji funkce jako je teplota, odstín, kontrast, zřetelnost, živost, křivky, směšovač barev a oříznutí obrazu. Dále následuje odstranění nedokonalostí pomocí retušovacího štětce, jako jsou skvrny či nežádoucí rušivé elementy. Upravené fotografie ukládám na disk ve formátu JPG.

Obrázek č. 4 – Fotografie před a po úpravě

8 FINÁLNÍ DOKUMENTACE

Obrázek č. 5 – Koláž finálních portrétů

8.1 ELIZABETH

Elizabeth, jedna z nejmenších bytostí, které znám a do které jsem se zamilovala v prvním momentu, co jsem ji držela v náručí. V ten moment jsem cítila věčné pouto, jaké jen sestřenice mezi sebou mohou mít. Ve skutečnosti se jmenuje Eliška, ale Elizabeth je její přezdívka, kterou v rodinném kruhu používáme právě pro její jedinečnost. Její příchod na svět nebyl vůbec jednoduchý a byla tak pro tetu, ale zároveň i pro rodinu, vytouženým dítětem. Při samotném porodu se naskytly zdravotní komplikace, které naštěstí nakonec dopadly dobře a narodila se tak zdravá holčička Eliška.

Do této práce byla pro mě jasnou volbou, jelikož mě velmi inspiruje její zcela nezaujatý dětský pohled na svět. Byla pro mě oporou ve složitějším emočním období, kdy jsem neměla sílu tvořit, fungovat v běžných situacích a neměla jsem ani špetku energie a pozitivní nálady. A právě Eliška byla ten člověk, který mi z tohoto období pomohl se lépe dostat, díky její veselé a živelné náladě.

Charakterizovat povahu a temperament dítěte je samozřejmě složitější než u dospělé osoby, jelikož se neustále vyvíjí a mění se každým dnem. U každého dítěte se vyvíjí nejvíce vlastností a jejich chování už v předškolním věku, ve kterém právě Eliška je. Od té doby co navštěvuje mateřskou školu, tak lépe funguje mezi dětmi a zlepšilo se její vyjadřování a mnohem více komunikuje. Ovšem to, zda, kdy a jak chce komunikovat, záleží na její náladě a může se projevit i její tvrdohlavost a výbušnost. Nálady má jako na horské dráze a mění se jí z minuty na minutu a je tedy velmi nepředvídatelná. Po své mamince zdělila panovačnost a trochu nemotornosti. Zděděné dispozice jsou ovlivněné více okolnostmi, jako je prostředí a výchova, v některých případech s přibývajícím věkem u dětí mohou tyto dispozice ubývat. (Nakonečný, 1997 str. 22)

I přes tyto negativní vlastnosti je také na svůj věk velmi inteligentní, přátelská, šikovná a veselá, jako by mělo být každé dítě. Je velmi citlivá a empatická, když někoho vidí smutného, snaží se ho rozveselit. Je to usměvavé sluníčko, které rozzáří každému úsměv na tváři.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - ELIZABETH

Obrázek č. 6 – Elizabeth

Vánoční čas, který nejlépe vystihuje důležitost rodiny a přátel. Je to ideální období na večerní procházku Plzní, kde všude svítí světýlka nebo velký Ruský kolotoč, obzvláště pro holčičku, která miluje vánoční třpyt a lesk. Každý má rád vánoční čas, tak jsme ho společně s Eliškou strávili na místě, kde je to pro nás nejkrásnější. Na této fotografii je Eliška vyfocená, jak je nadšená před jízdou na Ruském kole. Fotografie zachycuje aktuální moment čisté radosti z blížících se Vánoc. Její radost by byla vidět v jiskrách jejích očí, ovšem kdyby je neměla při svém úsměvu přizavřeně.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - ELIZABETH

Obrázek č. 7 - Elizabeth

Tato fotografie reflektuje Elišky vlastnosti. Je hravá a většinou se ničeho nebojí, což někdy není dobré pro její věčně odřená kolena. Jen tak neposedí a většinou jí nezahlédneme jen tak sedět, pokud neseďí na velkém Triceratopsovi. Fotografie vznikla po velmi náročném dni v plzeňské ZOO, kde jsme si s Eliškou užili mnoho zábavy. Večer poté byl plný únavy a díky jejímu divokému živlu byl o něco náročnější. Eliška miluje zvířata, a proto je nadšená, když s námi jde do ZOO, což ji pak doma inspiruje k tvoření panáčků zvířat z ruliček od toaletního papíru.

8.2 ANNA

Anna je úspěšnou absolventkou s čerstvým titulem bakaláře umění na Plzeňské fakultě designu a umění, ale kromě toho má v mém životě zastoupení jako nejlepší kamarádka a spřízněná duše. Každý, kdo ji zná, tak ji oslovuje pod jejím pseudonymem „Aný“. Seznámily jsme se na sociální síti Facebook, kde jsme se dozvěděly, že jdeme spolu studovat do prvního ročníku střední umělecké školy se zaměřením na návrhářství oděvu, kde se rozvíjel její potenciál k umění. Vždy si budu pamatovat naše první setkání, kdy neznámá mladá dívka s kávou a plnými rukama věcí na mě mávala a volala mé jméno a já netušící, s hloupým výrazem jen koukala, o koho se jedná. Dříve by mě to tak moc nepřekvapilo, ale když nyní znám její povahu introverta, který má strach zavolat neznámému telefonnímu číslu, tak mi to reflektuje její odvážnost reagovat na vzniklé nepříjemné a neobvyklé situace. U Anny introvertního zaměření se jedná o citový typ, který se vyznačuje subjektivním vnímáním, cítěním a své myšlenky převádí nad objektivní skutečnost. (Mikšík, 2001 str. 42) V některých situacích se však umí přizpůsobit a projeví i svou extrovertní stránku. Stejně tak je těžké ji podle Eysenckovo schématu dimenzí určit jako pouze jednu osobnost. Z melancholika má náladovost, z cholera občasnou vznětlivost, z flegmatika vyrovnanost a ze sangvinika optimistické vnímání.

Anna pro mě byla jasnou volbou k této práci, jelikož i ona je velmi důležitá v mém životě. V poslední době na sebe, bohužel, nemáme tolik času, ale vždy jsme tu navzájem jedna pro druhou. Spojuje nás také vzájemná záliba ve fotografování, která se odvíjí ve vybraných fotografiích. Je to osoba, která umí člověka podržet, zároveň mu pomoc a postavit se za něj. Stojí si za svým názorem, jelikož je silná a inteligentní osobnost. Nesmí být nalomena její důvěrou, jelikož se poté nedá vrátit zpět. Velmi mě inspiruje svým přístupem k výtvarné práci. Vyhrála mnoho cen za její realizované módní přehlídky a ušité oděvy. V roce 2019 se stala Perlou plzeňského kraje díky své tvorbě. Vytváří velmi různorodé modely se specifickými prvky. Má vytříbený vkus a jako módní návrhářka, má originální styl oblékání.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - ANNA

Obrázek č. 8 - Anna

Fotografie zachycující tajemnost, zálibu k umění a zkoumání nových věcí, kterou s Annou sdílíme. Cestujeme spolu napříč českými městy a objevujeme spolu nová gurmánská a estetická místa pro nové fotografie a další nápady na tvorbu. Tato fotografie vznikla na jednom společném výletě v Českém Krumlově v hotelovém pokoji, který se přímo blýskal novým designem, který souzní s jejím uměleckým duchem. Světlo žárovky má dát důraz na kontrast světla a stínu mezi obličejem a pozadím. Tajemnost fotografie má odrážet Anny introverzi, která v sobě zároveň ukrývá i extrovertní vlastnosti.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - ANNA

Obrázek č. 9 - Anna

Anna ve svém oblíbeném prostředí, konkrétně poblíž přírody ve městě Plasy, kde jsme objevovaly další nová místa při naší klasické procházce. Únorové počasí, kdy nám svítily paprsky slunce do obličeje, bylo ideální pro autentické vyjádření spokojenosti a pocitu klidu, který jsme v tu chvíli obě měly. Vítr a světlo ve vlasech, úsměv ve tváři a špinavé boty od tajícího ledu, skvěle popisují moment, při kterém fotografie vznikla. Aný vyzařuje dobrou a optimistickou náladu a ukazuje zde svou stránku, kterou u ní zná většina lidí nejvíce.

8.3 ELIŠKA

Eliška, mladá dívka, která je talentovaná snad v každém sportu, zejména v tancování, kde se mnohokrát umístila na tanečních soutěžích se svojí taneční skupinou jak v Česku, tak i v Evropě. Zaměřuje se na disco dance a vyučuje taneční lekce pro malé děti. Zároveň je studentkou pedagogické fakulty se zaměřením na tělesnou výchovu. Je velmi svědomitá a pracovitá a díky této vlastnosti se dostala, tam kde aktuálně je. Ve většině času je vidět v obklopení rodiny, přátel, přítele nebo své Border kolie Bailey, čímž se vyznačuje její společenskost. Zařadila bych ji do skupiny extrovertů, ráda je ve společnosti mnoha lidí a díky své asertivní povaze je ve větší skupině mnohem lépe vidět. Tak jak znám Elišku já, ji vnímám jako typického sangvinika, jelikož je hovorná, čilá, optimistická a dobrý vůdce. Je velmi otevřená a upřímná k ostatním lidem, zároveň je empatická a citlivá. Aktivnost, energičnost a sklon k vyhledávání vzrušujících zážitků jsou pro ni typické, jelikož ji snad nikdy nevidím, že by nic nedělala. Jednou z negativních rysů je rozhodně nerozhodnost a někdy přílišná důvěra u špatných lidí.

Prvním člověkem, kterého jsem začínala fotografovat, byla právě Eliška, která neodmyslitelně patří k mým fotografickým začátkům a tak i k bakalářské práci. Spolu jsme trénovaly, ona bytí v roli modelky, zkoušení různých póz, vybírání mezi mnohými outfity a já v nastavování fotoaparátu, aby v něm modelka byla vidět. Naše fotografie, tak byli časem mnohem lepší a Eliška mi vždy důvěřovala, že vzniknou další hezké fotografie. Společně jsme jich zaznamenaly mnoho od samostatných portrétních fotografií až po společné portréty, jak z výletů, tak ze svatby její sestry. Známe se od dvanácti let a už od té doby vím, že měla nízké sebevědomí ohledně svých zrzavých vlasů a trvalo jí dlouho, než je začala brát jako svou přednost. Já to u ní vnímala a stále vnímám jako něco unikátního, zajímavého, jedinečného a reflektují to i mé fotografie. Další její předností je její smysl pro humor, ve kterém se nebojí udělat si legraci sama ze sebe, čímž je pak středem pozornosti pro své okolí. Má v sobě úžasnou a milou duši, díky které září.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - ELIŠKA

Obrázek č. 10 - Eliška

Eliška si už jako dítě přála vlastnit nějakého psa, ale doma jí to nedovolili, prý že by se o něj nedokázala postarat. Tak ho v dospělosti dostala od svého přítele a právě tato fotografie zobrazuje jejich velkou lásku a důvěru mezi dívkou a vysněným psem. Důležité je vystihnoutí intimního upřímného pohledu. Je pro ni skvělým kamarádem, především již k zmiňovanému sportování. Fotografie byla vytvořena na cyklostezce ve Vejprnicích, kam spolu obvykle chodí běhat, venčit a trávit čas při deštivém počasí, které se odráží i na atmosféře fotografie.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - ELIŠKA

Obrázek č. 11 - Eliška

Fotografovat svatbu její sestry jsem považovala za obrovskou zkušenost, která se musí využít, ale zároveň důležitou zodpovědnost, díky které budou mít účastníci svatby zvěčněné své vzpomínky, na kterých v životě záleží. Na fotografii je Eliška v roli svědkyně se svou sestrou jako nevěstou, čekající v blízké době narození nového přírůstku. Láska může mít mnoho podob a pro Elišku je právě tato rodinná láska ta nejpodstatnější. Svatba se konala v předvánočním čase ve Vejprnicích, kousek od kostela sv. Vojtěcha, před kterým je fotografie pořízena.

8.4 KAREL

Muž, který je pro mě inspirací a největší podporou na cestě mým životem a zároveň nejhodnější člověk s dobrým srdcem. Už když byl dítětem, tak toužil pracovat v uměleckém oboru. Konkrétně si přál pracovat na animovaných filmech pro společnost Walt Disney. Způsobilo to, že jsme si neustále společně přehrávali snad všechny Disney pohádky, které jsme měli na videokazetách. Tato společná záliba nás propojuje až do dospělosti. Na základě těchto pohádek se z Karla stal velký snílek a ambiciózní člověk. Po celou dobu měl velké plány, že bude v budoucnu milionář a toho snu se jen tak, nevzdává. Pečlivost, je jeho druhý jménem, jakmile na něčem pracuje, dává si velmi záležet, aby docílil své představy, zároveň má vytříbený vkus a nespokojí se s čímkoliv, zejména při jeho práci grafického designéra. Svě dospívání neměl jednoduché, jelikož v pubescentním období měl pochybnosti o své osobnosti a hledání toho, kým doopravdy je. Trvalo několik let, než se vskutku vyrovnal s jeho sexualitou a tím, kým doopravdy je a mluvit o tom s jeho nejbližšími, avšak poté, co se svému blízkému okruhu svěřil, prohloubilo to rodinné vztahy, jelikož už mohl být zcela upřímný ke všem v jeho okolí, ale především sám k sobě.

Karel patří jednoznačně k introvertnímu typu osobnosti, nevyhledává velký okruh přátel. Z tohoto důvodu má však velmi blízký vztah ke své rodině a blízkým přátelům. Jeho temperament nejlépe zapadá do melancholika. Podle Kretschmerovy typologie je melancholický člověk snadno zranitelný se sklony silně prožívat významné události. (Mikšík, 2001 str. 35) Jeho duše je citlivá, ve většině případů oplývá dobrou náladou, je velmi štědrý, a jakmile má někdo potíže, tak vždy je nápomocen. K ostatním lidem má přílišnou důvěru, která se mu nevyplácí. Se svým znamením lva se u něj projevuje egoismus, který však není patrný a podává ho společně se svým humorem.

V kapitole o inspiraci, jsem již svého bratra Karla zmínila a právě proto je podstatné ho vyzdvihnout i v této praktické části, kde jsem s ním také vytvořila finální fotografie. Ke své práci jsem ho zvolila kvůli pevnému sourozeneckému poutu, které mezi sebou máme. Je pro mě inspirující svou tvorbou a optimistickým přístupem k životu. Velmi mi pomáhá a inspiruje mě při mých výtvarných činnostech, když si nevím rady. Především ho obdivuji, kvůli jeho odvaze, která se projevuje v jeho spontánních nápadech.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - KAREL

Obrázek č. 12 - Karel

Fotografie, která poukazuje na Karlovo nadhled na situace a jeho spokojenost. Matějská pouť byla skvělým místem pro výrazná barevná světla, se kterými se dají vytvořit kreativní fotografie se zajímavým efektem. Růžová barevnost evokuje fantazii, kreativitu a chuť do života, kterou Karel oplývá a také je to barva, která se často projevuje v jeho umělecké tvorbě. Pouť jsme navštívili po celodenním výletu v Praze, kde nás Karel provedl po svých oblíbených místech.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - KAREL

Obrázek č.13 - Karel

Dítě, které se v Karlovi nezapře ani v jeho dvacetipěti letech. Karel má dvě rozdílné stránky osobnosti, první je zachycena na fotografii z pouti a ta hravější je na této fotografii, kterou jsem v okamžiku vyfotografovala na dětském hřišti ve Zdicích. Nechybí mu smysl pro humor, který nemá strach prezentovat i před ostatními lidmi a být tak středem pozornosti. Fotografie vyjadřuje spontánnost, radost ze života, optimismus a jeho veselou povahu, kdy se vrací do dětských let.

8.5 MARTINA

Člověk, pro kterého je rodina na prvním místě a pro kterého se stává nemožné uskutečnitelným. Moje maminka, která by pro blaho svých dětí udělala téměř cokoli i v nepříznivých situacích. Pro mě to je nejen matka, ale i přítelkyně, inspirace a celoživotní mentorka, která mě podporuje a předává své zkušenosti na mé cestě životem. Chovám k ní největší respekt, pokoru a bezpodmínečnou lásku.

Dostala se mnohokrát na dno svých sil, ale vždy to nakonec ustála. Až nyní po deseti letech se dokázala dostat z tíživé finanční situace, do které ji osud zanesl. I přes tuto situaci se zvládala starat o svou rodinu, jak nejlépe uměla. Díky ní jsem se mohla a stále můžu věnovat svému studiu současně s prací. Zažila mnohé zklamání, díky kterému se z ní stala silná osobnost, kterou nic neodradí.

Martina má srdce na dlani, které však přináší i mnohé nárazy, do kterých ji dostávají lidé, kteří využívají její laskavosti. Martiny astrologické znamení jsou váhy, které odpovídají její nerozhodnosti v určitých případech. Je velmi citlivá, empatická a špatně snáší nespravedlnost vůči sobě či druhým lidem. Svojí společenskost a smysl pro humor využívá v každodenních situacích, zejména v pracovním nasazení, když komunikuje se zákazníky. Při práci je velmi svědomitá, dokáže uznat svojí chybu, zároveň si, ale stojí za svým názorem. Po fyzické stránce na ní obdivují její vkus a smysl pro módu. Málokdy a málokomu se stane, že by ji viděl v jiných botách než v těch na vysokém podpatku a krásných barevných šatech, které jí dodávají skvělou siluetu a ženskost. Potrpí si na tento něžný styl oblečení, které v dnešní době má málokterá žena, mnoho žen vyznává spíše sportovní styl oblečení.

Tato práce se neobejde bez Martiny, jelikož je pro mě nedílnou součástí v mém životě. Stojí při mně za každé situace, i když bych si to někdy nezasloužila pro své chování. Víím, že se na ni mohu spolehnout a svěřit se jí i s tou nejbolestnější věcí a víím, že pro mě bude mít pochopení. Její cesta životem a její chování je pro mě inspirací, jelikož obdivuji, s jakou grácií se poprala se životem a to i na vysokých podpatcích.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - MARTINA

Obrázek č. 14 - Martina

Martina se svou neteří Eliškou na fotografii reflektuje rodinnou atmosféru na výletě v zoologické a botanické zahradě v Plzni. Je zde zachycena v aktuálním pocitu vděku a štěstí, kdy si může užívat společný čas se svými dětmi a neteří. Martina má k Elišce velmi blízko, jelikož je to její jediná neteř a stejně jako celá rodina, tak má na Elišce ráda její smysl pro humor a její dobrosrdečnou povahu. Tato fotografie má vystihnout pouze jedno důležité slovo a tím je láska.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - MARTINA

Obrázek č. 15 - Martina

Martina je ve většině času, kdy je fotografována, zachycena usměvavá a šťastná, opakem je však tato fotografie, která má zdůrazňovat chvíle ve kterých takovou náladu nemá. Martina je velmi optimistický a veselý člověk, ale v některých případech má smutnou náladu, kterou na sebe dá znát jen v nejbližším kruhu rodiny a přátel. Tato fotografie ukazuje, že i ten nejveselejší člověk, může mít smutné okamžiky, které mu pomůžou v jeho seberozvoji. Martiny oblíbené místo je kdekoliv, kde může bloumat a toulat se sama se svými myšlenkami přírodou, kde jsme také tyto fotografie pořídily.

8.6 MILADA

Milada, moje babička, je žena, o které bych řekla ráda, že jí opravdu znám od svého narození, ale bohužel tomu tak není. Začala jsem ji poznávat až ve svých jedenácti letech, kvůli rodinným neshodám, které se dotýkaly i nás, vnoučat, a tak jsme ji nemohli dříve poznávat. Zpětně i po těch letech to člověka mrzí, že nemohl v dětství zažívat klasické chvíle s babičkou a napořád to zůstane jako nevyplněná mezera. Nějakou dobu trvalo, než jsme k sobě našli společnou cestu, ale nakonec všechno zlé je k něčemu dobré, jelikož si pak člověk váží každého společného momentu, což je právě jedním z důvodů, proč jsem si k této práci babičku Miladu vybrala, abychom spolu mohly být o něco více času. Je pro mě inspirací, za to co v životě dokázala a jak se ke všemu postavila.

Milady život nebyla cesta rajskou zahradou, protože za celý svůj život, zažila tolik událostí, které jsou na jednoho člověka příliš. Vyrůstala za dob komunismu, ze kterého má vcelku dobré vzpomínky, i přes to, že dříve s rodiči žili ve vyšší společenské vrstvě a poté s příchodem komunismu o vše přišli. V brzkém věku měla své první dítě a postupně přicházely na svět další. Vychovala čtyři děti a k tomu své vnouče a do toho si dodělávala studium, pracovala a starala se o domácnost. Měla mnoho různých prací od učení, přes telefonní spojovatelku, až po práci na vlakových drahách. V partnerství neměla štěstí až do té doby, co poznala mého dědečka, o kterého se starala až do jeho posledních sil.

Není to tradiční babička, která by poslouchala dechovou muziku, ale babička, která poslouchá i rockové písně, jako jsou kapely Kečup, Semtex a Sifon. Je velmi rázná, v tom ohledu, že vnoučatům nebude říkat: „Oblečte se nebo nastydnete, chceš něco přinést na sebe?“, ale rázně sdělí: „Je-li ti zima, víš, kde máš oblečení, tak se obleč“. Nemyslí to nikterak agresivně spíš s humorným podtextem, který používá ve své každodenní komunikaci. Má smysl pro humor a nejčastěji preferuje černý humor, se kterým každý nesouzní. Je velmi inteligentní a sečtělá, ráda si dohledává informace na sociálních sítích a stojí si za svými názory. S každým by se o své věci rozdělila, protože je laskavá. Zajímavou věcí je, že umí vykládat z karet, má magické schopnosti a spoustu vědomostí o nadpřirozenosti a duchách.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - MILADA

Obrázek č. 16 - Milada

Milada je zachycena při své nejoblíbenější aktivitě, jak hraje na terase žolíky se svými vnoučaty. Fotografie je autentická, jelikož je vytvořena v aktuálním momentu při hraní karet. S babičkou Miladou je hra poněkud zajímavější, jelikož si ráda upravuje pravidla podle sebe, z čeho vznikají další vtipy. Většinou Milada v žolíkách vyhrává, což může člověk odvodit podle detailu v podobě žolíka na fotografii. Je zde soustředěná na hru, což je vidět v jejím výrazu.

FINÁLNÍ FOTOGRAFIE - MILADA

Obrázek č. 17 - Milada

Tuto profilovou fotografii jsem zachytila, když jsme se s babičkou procházeli od slepic její zahradou. Babička Milada nasadila svůj krásný úsměv, na kterém je vidět čistá radost jak ze života, tak z užívání si momentů bytí modelkou. Fotografie zde evokuje babičky optimismus, smysl pro humor a veselost. Na jejím obličeji jsou zřejmé její vrásky, které poukazují na její užitý život.

9 DOPLŇUJÍCÍ FOTOGRAFIE

Obrázek 18 – Koláž nezvolených a pomocných fotografií

9.1 DOCÍLENÍ NASTAVENÝCH CÍLŮ

Mezi mé hlavní cíle bylo autentické zachycení mých blízkých v jejich oblíbeném prostředí. V úvodu jsem chtěla zjistit, co je pro každého specifické, k čemuž jsem se nakonec dostala. Osobnosti měly být, co nejvíce přirozené a zachycené v jejich nejčastější náladě. Fotografie mají vytvářet nostalgickou vzpomínku, při které si člověk ihned vybaví daného člověka, tak jaký reálně je. Tyto cíle považuji jako splněné, jelikož se na fotografiích přesně tyto vlastnosti ukazují.

Díky této práci jsem dosáhla i nových nabitých informací o povaze, charakteru a psychologii osobnosti. Dokázala jsem rozlišit u každé osoby jejich stránky ve dvou formách. Naučila jsem, přes obtíže analyzovat i své nejbližší osoby a vytvořit tak jejich stručný medailonek o jejich osobě. Jedním z mých vedlejších cílů bylo trávit více času s vybranými osobnostmi, který jsem rozhodně splnila, jelikož jsem s každou osobou musela strávit určitý čas, aby vznikly tyto fotografie, které pro mě byli potěšením. Doufám, že až si tuto práci jednou přečtou, tak se v ní poznají a budou spokojeni, jak je vnímám jako osobnosti. Každopádně jsem získala nové informace o obecné fotografii a dalších fotografech. Rozhodně jsem spokojená se svým výběrem tématu a finálních fotografií.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem se zaměřila na portrétní fotografii z hlediska propojení souvislostí mezi fotografií a popisem osobnosti. Snažila jsem se, co nejstručněji, zároveň co nejzajímavěji vystihnout životní příběh zvolených osobností, jejich vlastností a spojitostí mezi námi. Jedná se o rodinné a sociální emotivní fotografie osobností, které mi jsou blízké, tak jsem se při popisné části rozhodla psát trochu emotivněji, jelikož mi to v této souvislosti kvůli zmíněné autentičnosti přišlo vhodné. Osoby na fotografiích velmi dobře znám i přesto však, jsem se mnohokrát dostala do úskalí, kdy bylo těžké charakterizovat jejich povahu, abych si tím byla jednoznačně jistá. Na druhou stranu mi přišlo zajímavé analyzovat blízké osoby a dozvídat více o jejich charakteru a povaze, kterou jsem hodnotila na základě různých situací. Nejvíce mě na celé práci bavil samotný proces při fotografování. S každou osobou jsem vedla krátký dialog o mé představě v této práci a vyptávala jsem se na jejich oblíbená místa. Většina fotografií je zachycená v momentovém okamžiku při společně stráveném času. Mým cílem bylo vytvořit fotografie, které budou různorodé díky povaze a zvolenému místu. S výslednými fotografiemi jsem velmi spokojená, jelikož každá fotografie vyjadřuje přirozenou povahu osobností. Na začátku praktické části jsem si vytyčila cíle mé práce, které jsem na konci shrnula do dosažení svých cílů.

V teoretické části jsem se věnovala především významu portrétní fotografie v souvislosti s přidaným popisem k vysvětlení vzniku fotografie. Dozvěděla jsem se o různých druzích portrétních fotografií, které jsou využívány v profesionálním oboru a samotné historii vývoje portrétních fotografií.

Jsem studentkou pedagogické fakulty a tak bylo důležité pro tuto práci využití portrétní fotografie ve školním prostředí. Zaměřila jsem se na druhý stupeň, kdy většina žáků bojuje s rozhodováním o výběru střední školy. Navrhla jsem možnost blokového předmětu, ve kterém by žáci získali potřebné informace k celkovému procesu fotografování a na základě toho, by někteří mohli získat zájem o tento obor. Při svém budoucím povolání učitelky mě tato část inspirovala k samotné realizaci tohoto předmětu. Věřím, že by tato realizace byla uplatnitelná a dala se více rozvíjet i o další fotografické přístupy.

Největší výzvou pro mě bylo sepsat takový text, který by odpovídal vysokoškolským standardům, jelikož mám problém s vyjadřováním a psaním sáhodlouhých textů. Text jsem snažila napsat podle svého nejlepšího svědomí a přes určité nedostatky a nesnáze jsem ráda, jak jsem si s ním nakonec poradila.

Jsem ráda, že jsem si mohla zvolit právě toto téma, jelikož mi je velmi blízké, kvůli tomu, že se ve volném čase fotografii věnuji. Dříve jsem na portrétní fotografii nahlížela pouze estetickým vnímáním jako je kompozičnost, detaily a vizáž modelky. Po této práci jsem se naučila vnímat člověka více do hloubky jeho duše a vyjádřit fotografií povahové rysy člověka. Zároveň jsem si otevřela nové obzory ohledně fotografie a inspiračních zdrojů. Poznala jsem nové fotografické umělce, kteří zachycují portréty lidí dokumentární formou na svých cestách. Zlepšila jsem se také v lepší orientaci a využití v programu Adobe Photoshop. Jsem zvědavá a nadšená, jak získané vědomosti a dovednosti využiju ve své další tvorbě.

RESUMÉ

Bakalářská práce představuje portrétní fotografii a její zaměření na rodinnou, sociální a emotivní fotografii. Teoretická část vysvětluje pojem fotografie, její význam a kategorie s konkrétnějším zaměřením na portrétní fotografie, která navazuje na možnost stylizace životních příběhů a jejich významů do fotografie. Poukazuje se zde na inspirační zdroje, které jsou rozdělené na amatérskou fotografii z bližšího okolí a profesionální fotografy s dlouholetou zkušeností a větší popularitou. Pro pedagogickou školu je zde zmíněna možnost, jak využít fotografování ve školním prostředí. Výuka o fotografii by byla zaměřena na druhý stupeň základní školy, kdy se žáci rozhodují o budoucím povolání. Text je doplněn o určitá pravidla k základům fotografie. Praktická část obsahuje tvůrčí přístup autora, a to, jakým způsobem byly fotografie pořízené, s jakým přístupem a jak byly fotografie upravené a dále je zde vidět názorná ukázka upravené fotografie. V následné části je zde popsána souvislost výsledných fotografií k životním příběhům, charakterů osobností a výběru místa, kde fotografie vznikla. Primárním cílem bylo zachycení nejvěrohodnější autentické fotografie, která bude evokovat náladu, emoce a charakter dané osoby a co nejpřesněji a objektivně vyjádřit povahu osobnosti. Každá fotografie poukazuje na jiné zaměření, které je přirozené pro danou osobu a tvoří ji tak odlišnou od ostatních výsledných fotografií. Vybrané modely zachycují generační rozdíl, který je reflektován dále i v popisu fotografií. Výsledkem této práce je dvanáct portrétních fotografií, zaměřující se na odlišné stránky osobnosti a jejich popis.

RESUMÉ

Bachelor's project presents portrait photography and its focus on family, social and emotional photography. In the theoretical part there is explained the term Photography, its meaning, categories of photography and more specific focus on portrait photography which is inspired by the life stories of people. There are mentioned inspirational sources which are divided into amateur and professional photography. There is also a section about how to implement photography practice into our education system. The photography classes would be for the students in elementary school around age of 15 who are deciding which high school to go to. In the text there are also some rules for photography. In the practical part there is creative approach of the creator, the way the photos were taken, how they were edited and the photos themselves. Each photo has its own description, mentioning the life story of the person, their personality and information about the place the photo was taken at. The goal was to take authentic pictures, showing the mood, emotions, personality etc. Every photo reflects each individual in its own way. The series represents all the generations. The outcome is series of twelve pictures focusing on individual people and their description.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literatura

BAATZ, Willfried. *Fotografie*. Praha: Computer Press, 2004. Malá encyklopedie (Computer Press). 36-37s. ISBN 80-251-0210-6.

LANGE, Dorothea. 500 FSA Photographs. CreateSpace Independent Publishing Platform, 2015. ISBN 978-1512100457.

MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000. ISBN 80-7082-608-8.

MIKŠÍK, Oldřich. *Psychologická charakteristika osobností*. Praha: Karolinum, 2001. ISBN 80-246-0240-7.

MOUCHA, Josef. *František Drtikol*. Prague: Torst, 2007. FotoTorst. ISBN 978-80-7215-301-5.

NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2. Praha: Academia, 1997. ISBN 80-200-0628-1.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychologie osobnosti*. V Praze: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1832-6.

Internetový zdroje

MAŠEK, Jan, 2020. Portrét - *Vybrané zásady kompozice portrétu*. [online]. Západočeská univerzita v Plzni. [cit. 28.9.2020], Dostupné z Moodle: https://phix.zcu.cz/moodle/pluginfile.php/346600/mod_resource/content/2/Portret%20-%20vybran%C3%A9%20z%C3%A1sady%20kompozice%20portr%C3%A9tu.pdf

NĚMEČKOVÁ, Tereza, 2022 [online]. *Tecí Photography*. [Cit. 16.6.2022]. Dostupné z: <https://www.teciphotography.cz/Om%C4%9B>.

Zdroj obrázků

ANALOGUE.CZ, 2014. Půvabná Sarah Bernhardt před Nadarovým objektivem [online]. Analogue.cz. [Cit. 27.6.2022]. Dostupné z: <https://www.analogue.cz/puvabna-sarah-bernhardt-pred-nadarovym-objektivem/>.

LANGE, Dorothea, 1971. Migrant Mother of 6, Age 32, Now living in California [online]. SFOMMA. [Cit. 28.6.2022]. Dostupné z: <https://www.sfmoma.org/artwork/71.71.10/>.

NĚMEČKOVÁ, Tereza, 2022. Teciphotography [online]. Instagram. [Cit. 16.6.2022]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/teciphotography/>.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 – Nadar, Sarah	11
Obrázek č. 2 – Fotografie na Instagramu, Tereza Němečková	13
Obrázek č. 3 – Madona v krutých časech, Dorothea Lange	14
Obrázek č. 4 – Fotografie před a po úpravě.....	21
Obrázek č. 5 – Koláž finálních portrétů	22
Obrázek č. 6 – Elizabeth	24
Obrázek č. 7 – Elizabeth	25
Obrázek č. 8 – Anna.....	27
Obrázek č. 9 – Anna.....	28
Obrázek č. 10 – Eliška	30
Obrázek č. 11 – Eliška	31
Obrázek č. 12 – Karel.....	33
Obrázek č. 13 – Karel.....	34
Obrázek č. 14 – Martina	36
Obrázek č. 15 – Martina	37
Obrázek č. 16 – Milada.....	39
Obrázek č. 17 – Milada.....	40
Obrázek č. 18 – Koláž nezvolených a pomocných fotografií.....	41

